БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

МАРТ 8 пятница 1940 он № 55 (3056) Сэн 10 мүнгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба ВМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

Социализмын ороной жаргалта эхэнэрнүүд

Мүнөөдэр — Уласхоорондын эхэнэрнүүдэй коммунистическэ үдэр. Манай орондо, илаһан социализмын орондо энэ үдэр хадаа эхэнэрнүүдэй сүлөөлэгдэһэнэй һайнүдэр!

Ленин—Сталинай алдарта партиин ба бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр, СССР-тэ социализмын илалтын гайхамшаг дүнгүүдэй нэгэнь хадаа эхэнэрнүүдые сүлөөлгэ, социалистическэ байгуулалтада, гүрэнэй хүтэлбэридэ, общественнэ хабайдалда миллионно эхэнэрнүүдэй активна хабаадалга болоно.

„...Эхэнэрнүүд хадаа манай ороной арад зоной хахадынь болоно, тэдэнэр ажалай угаахэ арми мүн, тиин тэдэнэр болбол манай үхибүүдые, манай ерээдүйн үеые, тайлбарилан хэлэбэл, манай ерээдүйе хүмүүжүүлхэ ёһотой байна. Эгээ иимэһээ бидэнэр болбол ажалша эхэнэрнүүдэй эсэтэйгөөр ургажа байгаа общественнэ активностиие ба хүтэлбэрилхы постнуудта тэдэнэй дэбжүүлгые, манай культурностиин ургалтын арсашагүй тэмдэг мүн гэжэ, амаршалха ёһотой байнабди“ (СТАЛИН).

Манай эхэнэрнүүдэй эрхэнүүдынь Сталинска Конституци соо иитан үгэнүүдээр бэшэгдэнхэй: „СССР-тэ болбол эхэнэрнүүдтэ эрэхын, гүрэнэй, культурна ба общественно-политическэ ажабайдалай бүхы һалбаринуудта эрэшүүдтэй адали эрхэнүүд олгогдоно“. Эдэ эрхэнүүд хадаа эхэнэрнүүдтэ ажал хэхэ, амарха, сураха, социальна тэдхэмжын эрхэнүүдые олголгоор, эхэнэрнүүдэй ба багашуудай интересүүдые гүрэнэй хамагаалгаар, төрөлгын гэрнүүд, яслинууд ба сэсэрлигүүдэй үргэн сеть байгуулгаар бэелүүлэгдэнэ.

Арадай ажахын, культурын ба наукын бүхы участогуудта сүлөөтэ советскэ эхэнэрнүүд болбол гайхамшаг хэрэгүүдые бүтээнэ, социализмын агууехэ хэрэгтэ алба хэнэ. Манай орондо эхэнэрнүүд болбол угаа ехэ хүсэн мүн!

Хэдэн мянга миллион эхэнэрнүүд гүрэнэй хүтэлбэридэ хабааруулагдаа. 189 эхэнэрнүүд СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта, 1436 эхэнэрнүүд—Союзна ба автономно республиканuудай Верховно Соведүүдтэ һунгагдаа. Нютагууддахи ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ һунгагдагшадай 422279-нь эхэнэрнүүд.

Советскэ засаг ба большевигүүдэй парти болбол өөрынгөө эхэ орондо, коммунизмын агууехэ хэрэгтэ, Ленин—Сталинай хэрэгтэ сэстээ хүртэр преданнэ ба социалистическэ ажалай гайхамшаг жэшээнүүдые харуулдаг алдарта эхэнэрнүүдые хүмүүжүүлһэн ба ургуулһан байна. Өөрынгөө героическа ажалаар, шэн габияагаар, арадай зүгһөө халуун инаглал ба хүндэлэл туйлаһан эхэнэрнүүдэй тоонь үдэрһөө үдэртэ ургана. Манай республикын солото һаалиша—Баргажанай аймагай, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой колхозница Семенова Дарима; Селенгын аймагай, „Большевик“ колхозой һаалиша Цырендулма Чагдурова гэгшэд ССР Союзай дээдэ награда—Ленинэй орденоор шагнагдаа. Һаяхан, СССР-эй правительстваар орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дунда хэдэн арбаад эхэнэрнүүд бии.

Социализмын ороной эхэнэрнүүд болбол промышленностьдо ба транспортда, хүдөө ажахыда эгээ элдэб янзын ба тон сложно профессинүүдые шудална. Солото машинистка Троицкая, трактористка Паша Ангелина, Дуся Виноградова, Мария Демченко, Советскэ Союзай геройнууд летчигууд Валентина Гризодубова, Марина Раскова гэгшэдээр бүхы орон суурхана.

Нүхэр Сталин болбол бүхы манай арадые мобилизационно бэлэн байлгаха тухай бидэниие саг үргэлжэ һургана. Советскэ эхэнэрнүүд хадаа социалистическэ эхэ ороноо халуунаар инаглана, тэрэнэй нангин хилэнүүдые, гартаа буу барин, хамагаалхаар хэзээ бүхэндэ бэлэн. Алдарта Улаан Армиин зэргэнүүдтэ ябаа эхэнэрнүүд, пограничнигуудай ба командирнуудай һамгад, врачууд болбол ахадүү украинцуудые ба белоруссуудые панска Польшын дарлалтаһаа сүлөөлгэдэ, Халхын голдо болоһон тулалдаануудта, мүнөө финскэ сагаангвардейщинэтэй тэмэсэлэй фронт дээрэ үндэр патриотизм ба героизмые харуулаа.

Бүгэдэнийтын сэрэгэй уялга тухай шэнэ законой үндэһөөр, эхэнэрнүүдтэ Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Армиин зэргэнүүдтэ алба хэхэ эрхэ олгогдоно. Энэ закон хадаа хэдэн миллион эхэнэр массануудай угаа ехэ патриотическа дэбжэлтээр угтагдаа.

«...Хэрбээ ангиин дайсад болбол Советскэ Союзда добтолхые һэдээ һаа, тэдэнэр хадаа манай илагдашагүй Улаан Армиин зүгһөө, манай эхэнэрнүүдэй зүгһөө, советскэ эхэнүүд, һамгад ба сестрануудай зүгһөө бүгэдые илагша хүсөөр угтагдаха байна» (ВОРОШИЛОВ).

Бүхы капиталистическэ оронуудахи ажалша эхэнэрнүүд болбол манай советскэ эхэнэрнүүдые атаархан харана. Тэдэнэр болбол мүнөөдэр, „Бүхы дэлхэйн пролетаринар, нэгэдэгты“ гэһэн Коммунистическэ интернационалай уряа доро, революционно тэмэсэлдэ, дарлагданги хүнтүрэлтэниие сүлөөлхын түлөө тэмэсэлдэ бэлэн байһанаа хараха байна.

Агууехэ Китад арадай баатар эхэнэрнүүд болбол японско империализмда эсэргүү дайнда героизмын гайхамшаг жэшээнүүдые харуулна. Бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүд хадаа дайнда эсэргүү тэмэсэлдэ, империализмда эсэргүү тэмэсэлдэ, түрүү ажалша хүн түрэлтэниие сүлөөлхын түлөө тэмэсэлдэ, Маркс-Энгельс-Ленин-Сталинай агууехэ туг доро жагсана.

Бүхы дэлхэйн эхэнэрнүүдэй Коммунистическэ үдэр—Мартын найман мандаг!

Коммунизм мандаг!

Уласхоорондын эхэнэрнүүдэй революционно тэмэсэлые зоригжуулагша, прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй багша ба хани нүхэр Сталин мандаг!

Художник Чашинай зураг.

Ленинградска военнэ округой штабай оперативна мэдээ

Мартын 4-нэй үдэрэй торшоо, **Карельскэ перешеек** дээрэ, Выборгскэ заливай райондо, манай частьнууд болбол Тронгсунд (Ураа) гэжэ город ба крепостьтой Ураан-Саари аралые ба Выборгскэ заливта, **Тейкарин Саари** аралые, мүн тэрэшэлэн Выборгскэ заливай баруун эрьедэ Хейнлахти, **Виланоки ба Михулахти** тосхонуудые эзэлһэн байна. **Тронгсунд** крепостьдо, далайн холоһүрдэг 3 батарейнүүд ба олон тоото пулемедууд, винтовканууд, снарядууд ба патронууд эзэлэгдэһэн байна.

Фронтын бусад участогууд дээрэ онсо юушье болоогүй.

Манай авиаци болбол противнигай сэрэгүүдтэ ба военнэ объектнүүдтэ эсэргүү боевой ябуулгануудые хэһэн байна. Противнигай авиаци агаарта харагдаагүй.

* * *

Мартын 5-най үдэр, Карельскэ перешеек дээрэ, Выборгскэ заливай райондо, манай частьнууд болбол Равен-Саари гэжэ городтой Равен-Саари аралые ба Суонион-Саари аралые эзэлһэн байна. Выборгын зүүн хойно, Выборг-Сердобель гэжэ түмэр зам дээрэ байһан Карисалми станциин зүүн тээ, нэгэ километртэ Неетеля тосхон эзэлэгдэбэ.

Фронтын бусад участогууд дээрэ онсо юушье болоогүй.

Манай авиаци болбол противнигай сэрэгүүдтэ ба военнэ объектнүүдтэ эсэргүү активна ябуулгануудые хэһэн байна. Агаарай байлдаанда противнигай 21 самоледууд сохигдобо.

* * *

Мартын 6-да фронт дээрэ онсо юушье болоогүй.

Манай авиаци болбол противнигай сэрэгүүдтэ ба военнэ объектнүүдтэ эсэргүү активна ябуулгануудые хэһэн байна. Агаарай байлдаанда противнигай 3 самоледууд сохигдобо.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Иосиф Виссарионович Сталинда

Бидэнэр тухай тон ехэ, эсэгын анхаралайтнай түлөө, парти ба правительствын бидэндэ олгоһон үндэр наградын түлөө, манай инаг эсэгэ, хани нүхэр ба вождь, Танда, халуун амаршалгын үгэнүүдые ба үнэн зүрхэнэй тон ехэ баясхалангые хүргэнэбди.

Манай агууехэ ороной алдар солодо, манай түрэл ба агууехэ Ленин—Сталинай партиин алдар солодо, манай поленууд, фермэнүүд ба МТС-үүдтэ үшөө ехээр, үшөө һайнаар ба бүтээсэтэйгөөр хүдэлмэрилхэбди гэжэ—хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда, баяраар найдуулнабди.

Бидэнэрые парти ба правительствын зэбсэглэһэн тэрэ техникые хэрэглэжэ, социалистическэ хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зэргэнүүдые эсэшэ сусарашагүйгөөр үргэдхэхэ, манай поленууд ба сабшалангай эгээ үндэр ургасые, манай малай эгээ үндэр ашаг үгэлгые ба манай тракторнууд ба комбайнуудай эгээ үндэр бүтээсые туйлахабди гэжэ, хүндэтэ багша, Таниие, найдуулнабди.

Советскэ арадые баярлуулан, олон олон жэлнүүдтэ ажаһуухыетнай ба элүүр энхэ ябахыетнай бүхы үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

ССР Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан—БМАССР-эй хүдөө ажахын түрүүшүүлэй даалгабаряар гараа табигшад:

Селенгын аймагай, ВКП (б)-эйн XVIII съездын нэрэмжэтэ колхозой луговод **В. А. Герасимов.**

Заиграйн аймагай, Курбиин МТС-эй комбайнер **Т. Ц. Цырендоржиев.**

Бага-Куналейн МТС-эй, тракторна бригадын бригадир **А. К. Самокрутов.**

Баргажанай аймагай, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой һаалиша **Д. С. Семенова.**

Зэдын аймагай, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой моришон **Ч. Б. Лубсанов.**

Заиграйн аймагай, «Улаан-Эрхирик» колхозой овощно бригадын бригадир **Н. Цыдыпов.**

Яруунын аймагай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **Ц. Н. Найданов.**

МОСКВАГАЙ РАЙОННО ПАРТКОНФЕРЕНЦИНҮҮД

Москва. Мартын 3. (ТАСС). Москвагай районно партийна конференцинүүд дээрэ райкомуудай, ревизионно комиссинуудай отчетно докладууд тушаа прениинүүд болобо. Калининай нэрэмжэтэ фабрикын партийна организациһаа делегадаар һунгагдаһан нүхэр Калининай, Москворецкэ районно партконференци дээрэ хэлэһэн үгэ нэрьемэ овацияар угтагдаба.

Краснопресненскэ районно конференци дээрэ райкомой отчедые зүбшэн хэлсэлгэ идейно үндэр хэмжээдэ үнгэрһэн байна.

Московско университедэй ректор Бутягин болбол дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэри тухай хэлэбэ. Сталинска стипендинүүдые тогтоохо тухай правительствын шиидхэбэри хадаа тон үргэн хүдэлөөе үүсхэһэн байна. Сталинска стипендинүүдые абаха кандидадуудые шэлэлгэ дүүрэбэ.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ Трехгорно мануфактурын фабкомой түрүүлэгшэ Меньшиков болбол интеллигенциин хүдэлмэридэ райкомой багаар анхардаг тухай хэлэбэ.

Хэдэн олон эхин парторганизацинууд хадаа предприятинуудай администрацинуудай ажалъябуулгада контроль хэхэ эрхые хангалтагүйгөөр бэелүүлбэ гэжэ Бауманска районой партконференци дээрэ делегадууд тэмдэглэбэ.

Олон тоото партийна организацинуудаа райкомой һулаар хүтэлбэрилдэг байһан тухайнь Куйбышевска партконференциин делегадууд хэлэбэд.

Ростокинска районой партконференци дээрэ райкомой отчетно доклад тушаа прениинүүд ехэ активнаар үнгэрбэ. Үдэшын заседани дээрэ нүхэр Мануильскиин дэлгэрэнгы выступлени болобо.

Үдэшэлэн, районно партконференцинүүд дээрэ партиин райкомуудай, ревизионно комиссинуудай отчетно докладууд тушаа прениинүүд дүүрэбэ.

Политическэ лини—зүб, хүдэлмэринь хангалтатай гэжэ бүхы партийна конференцинүүд дээрэ мэдэрэгдэбэ.

Конференциин делегадууд болбол нүхэд Молотовто, Ворошиловто амаршалгануудые тон ехэ баяраар абаба.

УЛАН-УДЫН ХХ ГОРОДСКОЙ ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИ

Мартын 5-най үдэр үдэшын 6 часта, Ород драмын театр соо, Улан-Удын ХХ городской партийна конференци нээгдэбэ. Конференцидэ шиидхэхэ голосой эрхэтэй 180 делегадууд ба зүбшэхэ голостой 70 делегадууд сугларба.

Конференциин президиумдэ 17 хүнүүд һунгагдаа. Тэдэнэй составта: Б.-М. Обкомой ба Горкомой секретарь нүхэр С. Д. Игнатьев, Горкомой секретарь нүхэр Татьянин, нүхэд Сыденов, Цыплаков, Дамбаева, Хворостухина, Казаков, Антонов, Карпова, Точилов, Сабуров, Кубрик, орденто машинист Калинин, БМАССР-эй СНК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр С. М. Иванов ба бусад.

Тиигээд, конференциин секретариадта 7 хүн, редакционно коллегидэ—5 хүн, мандатна комиссида—5 хүн һунгагдаба.

Үни удаан замхашагүй аплодисментнүүд, „Ура“ хашхаралдаанай ба бүхы дэлхэйн пролетариадай гимнын хүгжэмэй абяан доро, конференциин хүндэтэ президиум һунгагдаа. Арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай ба тэрэнэй ойрын соратнигууд нүхэд Молотов, Ворошилов, Калинин, Каганович, Жданов, Андреев, Микоян, Хрущев, Шверник, Берия, Маленков ба Дмитриевэй нэрэнүүдэй дуулдахада, аплодисментнүүд шэнэ хүсэтэйгөөр орьёлон, овацида ороно.

Тэрэнэй һүүлээр, ВКП(б)-эйн Горкомой отчетно докладые Горкомой секретарь нүхэр Татьянин хэбэ. Нүхэр Татьянин болбол XIX городской конференциһээ хойшо болоһон гайхамшаг событинууд тухай тодорхойгоор хэлээд, городской партийна организациин отчетно үе соо хэһэн хүдэлмэринүүд тушаа хэлэбэ.

Докладайгаа түрүүшын хахадта нүхэр Татьянин болбол промышленностиин хүгжэлтэ, стахановцуудтай хүдэлмэри ба стахановска хүдэлөөниие партийна организацинуудай хүтэлбэрилгэ тухай хэлэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ гүрэнэй завод, эдеэ хоолой ба нютагай промышленностиин предприятинуудһаа бусад предприятинууд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилөө. Улан-Удын ПВЗ илангаяа муугаар хүдэлмэрилһэн байна: жэлэйгээ программые миил 58,3 процент дүүргээ; шэлэй механизированнэ завод планаа 72,2 процент; судоремонтно завод—89 проц. г. м. дүүргэбэ.

Эдэ гээгдэнги предприятинуудай байбашье, жэлэйгээ программые үлүүлэн дүүргэһэн түрүү предприятинууд бии гэжэ, докладчик тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, мясокомбинат планаа 127 проц. дүүргэжэ, продукциин өөрэйнь сэнгые 2, 6 процент доошолуулаа, мелькомбинат—118,5 процент.

Ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй ажал'ябуулгада бодото контроль табиһан парторганизаци, коммунистнуудай авангардна үүргые бэелүүлһэн парторганизаци—эгээ тэдэ организацинууд үйлэдбэриин амжалтануудые туйлаа.

Саашань, нүхэр Татьянин болбол городской парторганизациин ургалта, партиин члэнүүд ба кандидадуудай хүмүүжэл тушаа хэлэбэ. 1938 оной июньһээ 1940 оной январь хүртэр городской парторганизацинууд 2420 хүнүүдые партида абаа. Тэдээнһээ 760 хүниинь члендэ ба 1660 хүниинь кандидадта абтаба. Эдэнэр хадаа үйлэдбэриин түрүүшүүл, советскэ интеллигенциин эрхим түлөөлэгшэд мүн. Зүгөөр, зарим парторганизацинууд болбол партида индивидуальна шэлэн абалгын Сталинска принципые хазагайруулна. Шалгагдаагүй ба политическэ найдабаригүй хүнүүдые партида абаһан фактнууд үзэгдөө.

Партиин ургалтын хоёрдохи һүүдэр талань юуб гэхэдэ, түрүү профессиин хүдэлмэрилэгшэдые ба эхэнэрнүүдые партида хангалтагүйгөөр хандуулга болоно. Энэ үе соо партида абтагшадай оройдоо 11 процентнь эхэнэрнүүд.

Тиигээд, докладчик болбол партийна пропагандые эмхидхэн табиха тухай ВКП(б)-эйн ЦК-гэй 1938 оной сентябриин 14-нэй тогтоолой үндэһөөр, городой парторганизацинуудай партийна пропагандын хэрэгые шэнэдхэн табилга тухай хэлээ.

Нүхэр Татьянин болбол докладайгаа түгэсхэлдэ, революционно һэрэмжэеэ дээшэлүүлхыень, марксизм—ленинизмын үндэһэ һуурибуудые эршэмтэйгээр шудалхыень, массатай барисаагаа улам бэхижүүлхыень ба ажахынхидай ажалъябуулгада бодото контроль бэелүүлхыень, бүхы парторганизацинуудые ба коммунистнуудые уряалба.

ВКП(б)-эйн горкомой ревизионно комиссиин докладые дуулаад, конференциин түрүүшын заседани хаагдаһан байна.

Мартын 6-най үдэр, эдэ докладууд тушаа үгэ хэлэлгэнүүд болобо.

Советскэ ороной сүлөөтэ эхэнэрнүүдтэ халуун баяр!

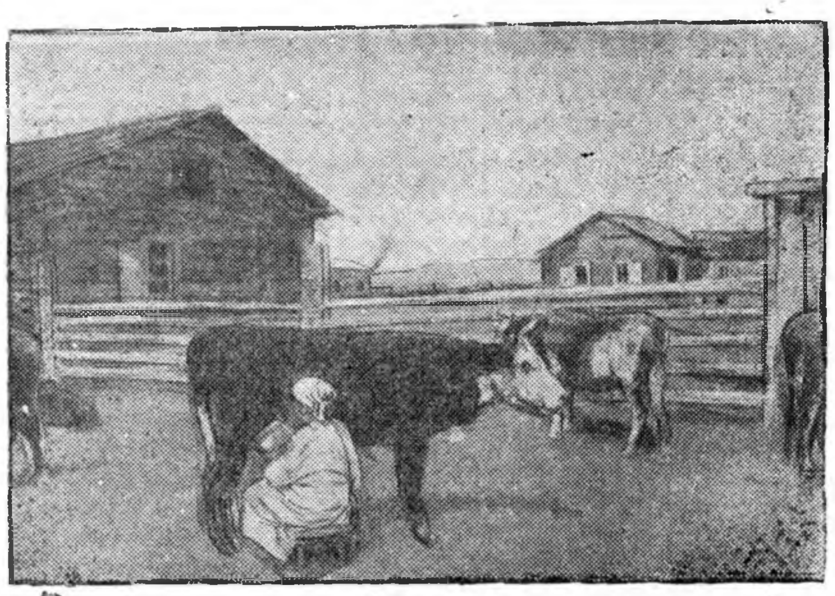

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажанай аймагай, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой эрхим hаалишан, 1939 оной выставкэдэ хабаадагша Цыбик Молонова үнеэ hаажа байна. (Дебабовай фото).

ДҮЛЭТЭ ПАТРИОТКА

—Манай урдын жаргалгүй, богоолой байдал бусалтагүйгөөр үгыхэгдэжэ, «урданай юумэн ула болоhо hалаа». Мүнөө, иимэ hайхан, нарата Сталинска эпоходо ажаhайхада, баяртай хухюун, жаргалтай омог байна—гэжэ Долгоржаб Цыремпилова хөөрэнэ.

Долгоржаб Цыремпилова болбол үгытэй таряашанай бүлэ соо, 1909 ондо түрөө hэн. Бага балшар наhаяа баяртүй харанхы, хүндэ хүшэр сагта үнгэрөө. Арбаадхан гүлмэр наhатайhаа эхилжэ, баяд ноёдой барлаг зарасань болоод, хашагдаха, тулихада, моил хара нюдэнhөө уйдхарай нёлбоо гоожуулан, эдэн мянгаад хонидой хойноhоо хүугайлан ябагша бэлэй.

Нүхэр Долгоржаб Цыренжаповна болбол мүнөө Улан-Удын Мяханай Комбинадта хүдэлжэ байна. Эхэ оронойгоо сэсэглэн ургажа байгаа социалистическэ промышленностидо хүдэлмэрилхэ угаахэ обтой дуратай байhан ушарhаа 1935 ондо, Улан-Удын мясокомбинатда хара хүдэлмэрилэгшөөр ороо hэн. Үйлэдбэридэ хүдэлмэрилжэ эхилhэн түрүүшынгөө үдэрhөө, тон шалабаритай ба инициатива байhанаа харуулаа. Үдэрhөө үдэр бүридэ Долгоржаб улам ургажа, бүри шадамар болоно. Үйлэдбэриингөө нормонуудые үдэр бүри 200 процентhээ доошо бэшэ дүүргэнэ. Тэрэнэй үйлэдбэрилэн гаргаhан үнэтэ продукцинуудань үндэр шанартай байдаг.

Энэ үнгэрhэн жэлдэ Долгоржабай ажабайдалда мартагдашагүй ехэ баяртай үдэр тохёолдо. Мясокомбинадай коллектив болбол нүхэр Цыремпиловада агуухэ вайдабариие үзүүлэжэ hэн: тэрэниие Улан-Удын городской Соведэй депутадта hунгаhан байна.

Нүхэр Долгоржаб Цыренжаповна —эхэ оронойгоо дүлэтэ патриотка, арадай hунгагдамал, эрхим стахановка!

Ц. Дамбиев.

ОРДЕНТО hУРГАГША

Заиграйн аймагай, Үнэгэтэйн дунда hургуулиин hургагша нүхэр Анна Илисеевна Каландарашвили болбол 1898 ондо Забайкальска областиин үгытэй тарияшанай бүлэ соо түрэhэн юм.

Анна Илисеевна хадаа 16 наhатайдаа үншэрөө hэн. Хүндэ хүшэр условидо байбашье hаа, гимназиин 8-дахи классые дүүргэhэн байна. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаhанай hүүлдэ нэгэ жэл болоод байхада, 1918 ондо багшын хүдэлмэридэ орожо, тэрэ үеhөө хойшо зол жаргалта советскэ багашуудые коммунистическэ хүмүүжүүлгын хэрэгтэ бүхы хүсөө үгэжэ байна.

Нүхэр Анна Илисеевна болбол hуралсалай ба хүмүүжүүлгын хэрэгтэ анхаралаа табидагhаа гадна, бүхы общественна хүдэлмэридэ тон активнаар хабаададаг—эрхим общественница юм. hургагша Каландарашвилиин эрхим хүдэлмэриие манай советскэ правительство үндэрөөр сэгнэжэ, үнгэрэгшэ жэлдэ тэрэниие Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаа hэн.

Энэ агуухэ наградые хүндэтэйгөөр харюулхын түлөө Анна Илисеевна амжалтатайгаар тэмэсэжэ байна.

Орденто hургагша нүхэр Каландарашвили болбол олон мянган советскэ интеллигенциин эрхим түлөөлэгшэ мүн.

Л. Байбородина.

СОЛОТО hААЛИША

Дарима Семенова болбол Баргажанай аймагай, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой эмхидхэгдэхэhээ хойшо hаалишаар хүдэлмэрилнэ. Нүх. Семенова хадаа hаалишын хүдэлмэридэ ябаха зуураа, жэл бүхэндэ ажалай бүтээсын эрхим жэшээнүүдые харуулдаг, үнеэдээ тарган тобироор байлгадаг, туталнуудаа зоотехникын бүхы заабаринуудай ёhoop түлжүүлдэг байна.

1932-33 онуудта колхозонь үүлтэртэ үнеэдэй фермые эмхидхээ hэн. Тиихэдэ, эрхим hаалиша Дарима Семенова болбол тус фермэдэ hаалиша болон оруулагдаhан байна. Нүх. Дарима энэ фермэдэ орсоноо үдэрhөө хойшо, ажалай стахановска методые үргэнөөр хэрэглэжэ, өөрынгөө харюуhалжа байhан малнуудые тон hайнаар байлгадаг ба hү hаалгын, түл абалын пландуудые үлүүлэн дүүргэдэг байна. Тиимэhээ, Дарима Семенова болбол колхозhоо үнэтэ бэлэгүүдээр жэл бүри шагнагдадаг байгаа.

hаалиша Даримын амжалтануудтухай хэды үгөөр тэмдэглэхэдэ, 1939 ондо 20 толгой үнеэдые даажа абаад, тэдээнhээ 20 тугал түлжүүлээ. Туталнуудайгаа амидын шэгнүүрые суткада, дунда жэшээгээр, 598 граммаар нэмээдэг байhан ба «Лысанка» гэжэ семминтал үүлтэрэй метис туталайнь амидын шэгнүүр сутка соо 1,5 килограммаар нэмэhэн байна. Энэ туталань 6 hаратайдаа нэгэ центнер шэгнүүртэй болоhон байна.

Нүх. Семенова болбол ажалай бүтээсын эрхим жэшээнүүдые харуулхаhаа гадна, мүн колхозойгоо дунда общественнэ хүдэлмэридэ активнаар хабаадалсадаг юм.

Баянголой сомоной ажалшад болбол солото hаалиша Дарима Семеновада угаахэ этигэл найдабари үзүүлжэ, Баргажанай аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй депутадта hунгаhан байна.

Мүнөө, нүхэр Дарима Семенова болбол советскэ правительствоар дээдэ награда—Ленинэй орденоор шагнагдаба.

Правительственнэ наградада хүртэhэндөө омогорхон, hаалиша нүх. Дарима Семенова болбол өөрынгөө хүдэлмэридэ саашадаа үшөө ехэнүүд илалтануудые туйлахын түлөө бүри эршэмтэйгээр тэмэсэнэ.

Б. ОНОНСКИЙ.

ЖАРГАЛТА ЭХЭНЭР

Валентина Демьяновна Каплун болбол хүдэлмэришэн Демьян Климентьевичэй бүлэдэ, 1916 ондо түрэhэн юм Демьян Климентьевич болбол гражданска дайнда, Улаан партизанска отрядуудта хабаадалсаhан байна. Валентина Демьяновна эхин hургуулиин 4-дэхи классые дүүргэhэн байна.

Советскэ эхэнэрнүүд жаргалтай ба баяртай ажаhуунa! Валентина Демьяновна болбол советскэ инженер нүх. Каплун Борис Романовичын нүхэрэнь болоhон ба мүнөө Гега, Оля гэжэ хоёр бишихан басагадтай, гэрэй эзэн болонхой. Валентина Демьяновна болбол гэрэй эзэн байгаад, хүдэлмэришэдэй эхэнэрнүүдэй дунда массово-политическэ хүдэлмэринүүдые активнаар ябуулна. Тиимэhээ, нүхэр Каплун Улан-Удын Железнодорожно Райсоведэй депутадта hунгагдаhан байна.

Валентина Демьяновна болбол мүнөө Райсоведэй культурна комиссиин член ба тэрэнэй секретаряар хүдэлмэрилнэ. Нүх. Каплун болбол Райсоведэй депутадта hунгагдаhанhаа хойшо, өөрынгөө hунгагшадай дунда, тэдэнэй бүри культурнаар ажаhуухын тухай хэдэн дахин хөөрэлдөөнүүдые хээ. Мүн, өөрынгөө байдаг № 64-дэхи байшанда байгшадай дунда оборонно кружогуудые эмхидхэжэ, мүнөө 50 хүнүүдтэ „ГСО"-гэй значогой норма үгүүлжэ шадаба.

Валентина Демьяновнагай нүхэр Борис Романович болбол ВКП(б)-эйн член, Улан-Удын Горсоведэй депутат, мүнөө Ленинградска военнэ округта—сагаан-финскэ бандидуудтай тэмэсэлэй боевой пост дээрэ байна.

Валентина Демьяновна хадаа өөрынгөө политическэ хэмжээе дээшэлүүлнэ. Мүнөө ВКП(б)-эйн историие өөрөө үзэжэ, тэрэнэй хоёрдохи главые дүүргэөд, гурбадахииень үзэжэ байна.

— Жаргалта, Сталинска эпоходо ажаhуудаhандаа омогорхоноб. Ленин-Сталинай партиин членэй зэргэдэ орохые бэлэдхэнэб. Хэрбээ хэрэгтэй болоод hаань, гартаа буу барижа, эхэ ороноо хамагаалгада ябахаар хэзээдэшье бэлэн би—гэжэ Валентина Демьяновна хөөрэнэ.

Нүх. Каплун болбол хоёр хүүгэдөө коммунистическэ ёhoop хүмүүжүүлнэ.

Б. Жапов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын Мяханай комбинадай кишечнэ цехын эрхим стахановцууд А. М. Панцырева, Ф. У. Фомина гэгшэд гэдэhэ сэбэрлэхэ зуураа нормоёо 117 проц. дүүргэнэ. (Михайловай фото).

АКТРИСА СТЕПАНОВА

Хаанта Россидо эхэнэрнүүд болбол хүнүүдтэ тоологдодоггүй ба үхэр мал шэнгеэр худалдагдажа байгаа. Баяд, ноёд ба ламанар хадаа „эхэнэр хүнэй үhэн уташье hаа, ухаанинь богони" гэхэ мэтээр доромжолон хандадаг hэн.

Агуухэ Октябрьска Социалистическэ революциин ашаар, эхэнэрнүүд болбол Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай бүрин эрхэтэ гражданинууд болоо. Советскэ гражданинуудай ажал хэхэ, амарха, hураха эрхэнүүдые манай үеын гайхамшаг hайхан документ—Сталинска Конституци соо алтан үзэгүүдээр бэшэгдэнхэй. Бүхы заводууд, фабриканууд, колхозууд, научна учреждениинүүд, театрнууд—ажахын ба культурын бүхы фронтнуудта хэдэн миллион эхэнэрнүүд эршэмтэйгээр ба шэн зоримгойгоор хүдэлмэрилнэ.

Манай Бурят-Монголой музыкально-драматическэ театрай актернуудай ставта хэдэн олон эхэнэрнүүд байна. Тэдэнэр болбол өөhэдынгөө баян талантые дэлгэжэ, эхэ орондоо, түрэл арадтаа алба хэнэ. Эдэнэй нэгэнь актриса комсомолка Мария Николаевна Степанова болоно.

Нүхэр Степанова болбол 1916 ондо Алайрай аймагай, Куйта гэжэ нютагта түрэhэн байна. Хоёртой болоод байхадань, тэрэ эсэгэнь наhа бараhан юм. Тиигээд, Степанова нагсатанайдаа хүмүүжэhэн байна. Нүхэр Степанова 8 наhатайдаа hургуулида орожо, тэрэ hургуулиин 7-дахи класс дүүргэөд, Улан-Удын Искусствын техникумдэ (театрально-музыкальна училищедэ) ороhон ба тэрэнээ 1934 ондо дүүргэжэ гараhан байгаа. Мүнөө, Б.-М. национальна театрта актрисаар хүдэлмэрилнэ. Степанова хадаа тэндэ хүдэлмэрилхэ зуураа, театрай репертуарта табигдаhан пьесэнүүдэй главна рольнуудые наададаг байна. Жэшээлхэдэ, Шекспирай „Отелло" гэжэ пьесэдэ—Бездомна, „Аяндын аша" гэжэ пьесэдэ—Ямаахан ба бусад.

Нүхэр Степанова — активна общественница. Мүнөө —театрайгаа дэргэдэхи ханын газетын редакционно коллегиин член.

Өөрынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхын тула ВКП(б)-эйн историие өөрөө үзэжэ, уранhайханай литературые үншэнэ.

О. Гомбоева.

ДЕПУТАТ-ИНЖЕНЕР

1917 ондо, Бохоной аймагай, Наймагут нютагта үгытэй шадалтай тарияшан Николай Шантагаровича Шантановай бүлэдэ Мария Николаевна түрөө hэн.

Мария Николаевна 7 наhатайдаа hургуулида орожо, 1929 ондо 7 жэлэй hургуули дүүргэжэ, Иркутскда Рабфакта hураhан байна. hүүлдэрэнь Казаньдахи барилгын институтда 5 жэлэй туршада hуралсаад, тэрэнээ 1939 оной хабар дүүргэжэ, инженерэй специальность олоhон байна.

Мария Николаевна Шантагарова хадаа 1931 ондо Ленинскэ комсомолой членэдэ ороhон байна. Нүхэр Шантагарова болбол Ленинско-Сталинска комсомолдоо хүмүүжэгдээ. 1939 ондо ВКП(б)-эйн членэй кандидадта абтаа.

1939 оной декабриин 24-дэ 47-дохи hунгуулиин округой hунгагшад хадаа нүхэр Шантагароваые Улан-Удын городой Соведэй депутадта болгон hунгаhан байна. Мүнөө Мария Николаевна болбол Горсоведэй гүйсэдкомой коммунальна комиссиин түрүүлэгшэ ба городой комхозой инженерээр хүдэлмэрилнэ.

О. Цыбиков.

МАРТЫН 8

Мартын 8—уласхоорондын эхэнэрэй коммунистическэ үдэр хадаа гайхамшаг дата болон, революционно тэмэсэлэй историдо ороо.

Энэ үдэр Коммунистическэ Интернационал болбол империализмда ба дайнда эсэргүү тэмэсэлдэ, дарлагдаhан хүн түрэлтэниие сүлөөлхын түлөө революционно тэмэсэлдэ, социалистическэ революциин түлөө тэмэсэлдэ Маркс — Энгельс — Ленин — Сталинай туг доро бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрэй бэлэн байhыень харалгые үнэгэргэнэ.

Энэ үдэр хадаа манай орондо эхэнэрэй сүлөөлэгдэhэнэйнь hайндэр болоно.

Жэл бүри мартын 8-да советскэ эхэнэрнүүд болбол дайлан абтаhан илалтануудайгаа дүнгүүдые гаргадаг ба коммунизмые байгуулга тушаа, оронойгоо обороные бэхижүүлгэ тушаа манай парти ба правительствын табидаг зорилгонуудые дүүргэлгэдэ, хүсэнүүдээ улам ехээр мобилизовалдаг байна.

Үнгэрэгшэ жэл хадаа тусгаар, гайхамшаг жэл мүн.

Манай партиин ба советскэ правительствын сэсэн мэргэн политика хадаа Баруун Украинын ба Баруун Белоруссиин аха-дүү арадуудые панска Польшын дарлалтаhаа сүлөөлжэ, тэдэнэрые УССР-эй ба БССР-эй арадуудтай нэгэдүүлгые хангаа.

Мүнөө, сүлөөлэгдэhэн арадуудай эхэнэрнүүд болбол СССР-эй Верховно Соведэй, Украинска ба Белорусска республиканудай Верховно Соведүүдэй депутадуудые hунгалтануудта бэлэдхэлдэ угаахэ политическэ активностые харуулна. Тэдэнэр хадаа hунгалтын комиссинуудта хабаадалсана, коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө агитацие ябуулна.

Социализмын орондо эхэнэрнүүд хадаа общественна хүсэд эрхэтэ член, коммунизмые байгуулгын түлөө тэмэсэгшэ, политическэ, общественна ба культурна ажабайдалда активнаар хабаадагша мүн.

Социалистическэ революциин ба манай оронд социализмын байгуулгын агууехэ зорилгонууды тодорхойлон гаргахада, Ленин ба Сталин болбол коммунистическэ обществын түлөө тэмэсэлдэ хүдэлмэришэ ба тарияша эхэнэрнүүдэй угаахэ үүргые дүүргэхэ ёhотой гэжэ хододоо заадаг байгаа.

Манай тэмэсэлэй тон гайхамшаг дүн—Сталинска Конституци болоно, СССР-эй ажалшадаар туйлагдаhан, социализмын агууехэ илалтануyд тэрээн соо законодательна бэхижүүлэгдээ.

Эхэнэрые хүсэд сүлөөлгэ, эрэгтэйшүүдтэй адали тэгшэ эрхэнүүдые эхэнэр олгохо хадаа тэдэ илалтануудай нэгэниинь мүн. Манайда, Советскэ Союзда последовательно социалистическэ демократи бэелүүлэгдэнхэй, эхэнэр хамта общественнэ хүдэлмэридэ ба үүргые хүтэлбэрилгэдэ хабаадалсана.

Капиталистическэ оронуудахи ажалша эхэнэрнүүд хадаа тон хүндэ эксплоатациин ба бүдүүлиг дарлалтын объект болоно. Жэшээнь, Англидахи эхэнэр-хүдэлмэришэдэй заработна хүлэhэн хадаа эрэгтэйшүүдэй (тэдэнэртэй адали хэhэн ажалайнь түлөө) заработна хүлэhэнэй минил 60 процент болоно.

Англи ба Франциин империалистическэ түримхэйлэгшэдээр үүсхэгдэhэн, Европодохи дайн хадаа ажалша эхэнэр массануудай хүндэ хүшэр байдалые бүришье муудуулаа.

Ямаршье капиталистическэ орон болбол эхэнэрнүүдые сүлөөлхэ ба тэгшэ эрхэтэй болгохо зорилгые шиидхэжэ хэзээдэшье шадахагүй. Энэ зорилгые Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци шиидхэжэ шадаха байhан ба шиидхэжэ, Ленин—Сталинай агуухэ парти шиидхээ.

Большевистскэ парти ба советскэ засаг болбол арадай дундаhаа гараhан хэдэн зуугаад мянган эхэнэрнүүдые гүрэнэй, партийна, ажахын ба профсоюзна хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлээ. Манай социалистическэ парламентда—СССР-эй Верховно Соведтэ 189 эхэнэр депутадууд бии. Союзна ба автономно социалистическэ республиканудай Верховно Соведүүдтэ 1436 эхэнэр депутадууд бии, ажалшадай депутадуудай нютагуудахи Соведүүдтэ 422.279 эхэнэр hунгагдаа. Эдэ эхэнэрнүүд хадаа хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байhанаа, Ленин—Сталинай партиин хэрэгтэ хизааргүй преданнэ байhанаа харуулаа.

Нютагуудахи Соведүүдтэ активна хүдэлмэрилхэдөө эхэнэрнүүд угаахэ гүрэнэй хэрэгтэ дүүргэнэ.

Эхэнэрэй тон үргэн массануyд болбол оронойгоо общественнэ организацинуудта хабаадалсана. 9 миллионhоо дээшэ эхэнэрнүүд хадаа профсоюзуудай члениүүд байна, 400 мянгаhаа дээшэ эхэнэр центральна, хизаарай, областной комитедүүдэй ба фабричнозаводской ба нютагуудахи комитедүүдэй пленумүүдэй членүүд болон hунгагдаа.

Сталинска табанжэлнүүдэй торгоо соо эхэнэрнүүд—хүдэлмэришэдэй ба служащинарай тоонь ехээр ургаа. 1932 ондо арадай бүхы ажахыда 6007 мянган эхэнэр үгы, али хүдэлмэришэд ба служащинарай ниитэ тоогойнь 27,4 процент хүдэлмэрилдэг байhан аад, 1939 ондо 10.773 мянган эхэнэр гү, али 37,4 процент болоо.

Советскэ строй хадаа социалистическэ ажалай, эхэ орондоо ба коммунизмын агууехэ хэрэгтэ эсэстээ хүртэр преданнэ байhанай гайхамшаг жэшээнүүдые харуулдаг хэдэн зуугаад мянган эхэнэрнүүдые хүмүүжүүлhэн байна.

Манайда эхэнэрнүүд—Советскэ Союзай Геройнууд бии. Манай промышленностида 100 мянгаhаа дээшэ эхэнэрнүүд—инженернүүд ба техникүүд хүдэлмэрилнэ; 12500 эхэнэрнүүд—научна хүдэлмэрилэгшэд.

Ажалай үндэр бүтээсын түлөө, гурбадугаар табанжэлэй даабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө хүдэлөөндэ эхэнэрнүүд гайхамшаг жэшээнүүдые харуулна.

«...Советскэ эхэнэрнүүд, тэрэ тоодо Улаан Армиин эхэнэрнүүд хадаа эрэгтэйшүүдтэй нэгэн адали—нүхэр Ворошилов хэлээ hэн,—манай социалистическэ Эхэ ороной хүчэжэхын, бэхэжэхын ба манай социалистическэ илалтануудай ба туйлалтануудай бүри хүсэтэйгөөр бадаран hалбархын тула бүгэдые хэнэ. Тэдэнэр болбол бүхы дэлхэйн дэрэ мирэй түлөө байна, тэдэнэр хадаа ажалша хүн түрэлтэнэй зол жаргалай түлөө тэмэсэнэ».

Советскэ эхэнэр болбол капиталистическэ оронуудай ажалша эхэнэрнүүдэй революционно тэмэсэлые тон ехэ анхаралтайгаар харана. Испанидахи эхэнэрнүүдэй героическэ тэмэсэл болбол баатар габяягай үсөөн бэшэ жэшээнүүдые харуулаа. Китад эхэнэрэй тэмэсэл хадаа тэдэнэрэй героизм ба эрэлхэг зоримгой тухайнь гэршэлнэ.

„Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!" гэhэн Коммунистическэ Интернационалай уряа хадаа үдэрhөө үдэртэ улам бүри хүсэтэйгөөр сууряатана. Тэрэ болбол коммунизмын түлөө, зол жаргалта ба баярта ажалайгаа түлөө тэмэсэхын тула, Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай туг доро жагсажа, хүсэнгүүдые бүрин эмхидхэхыень бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүдые уряална.

Клавдия Николаева.

Редакториие орлогшо Ц. Очиров.

Бурят-Монгол гүрэнэй хэблэлэй дирекци, партийна организаци ба местком болбол партиин член, писатель, Бургизай, марксизм—ленинизмын классигүүдые оршуулха сектороэй эрхилэгшэ

БАВАСАН ДОРЖИЕВИЧ АБИДУЕВАЙ

наhанhаа нугшэhэн тухай гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэхэ зуураа, тэрэнэй бүлэдэ эмэгэнэл шаналал хүргэнэ.

Мартын 9-дэ, 4 часта Ленинскэ 33-hаа бэенинь хүдөөлүүлхэ.

Бургизай дирекци, парторганизаци ба местком.

БМАССР-эй Советскэ писательнүүдэй Союзай ба Литфондын правлени болбол үнинэй поэт ба оршуулагша

нүх. БАВАСАН ДОРЖИЕВИЧ АБИДУЕВАЙ,

мартын 7-до Улан-Удэ городто. удаан үбшэлэнэй hүүлдэр, саг бусаар наhа бараhан тухай гүнзэгы шаналалтайгаар мэдээсэнэ.

БМАССР-эй ССП ба Литфондын правлени.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны: отв. редактора—3-44; отв. секретаря—3-23; зав. отд. партийной жизни — 7-55 2 зв., зав. сельхоз. отд. — 7-55; зав. отд. кадров—5-07.

Типография НКМП БМАССР Бурглавлит № 353